

MÉLTÓSÁGOS GRÓF

GVADÁNYI JÓZSEF

MAGYAR LOVAS GENERÁLISNAK

DONITS ANDRÁSHÓZ

ÍRT

LEVELEI VÁLASZAIKKAL.

Kiadta

Cs. L. J. László az A. I. r. t.

NAGY-SZOMBATBAN.

WÄCHTER BÓDOG' KÖNYVÁROS TULAJDONA,

1834.

B O L D O G E M L É K E Z É T Ű
M É L T Ó S Á G O S G R Ó F
G V A D Á N Y I J Ó Z S E F
M A G Y A R L O V Á S G E N E R Á L I S
D O N I T S A N D R Á S H O Z.

Neve ndék Ifjú!

nap *Mercurius* Istennek postája ,
Kinek levelekkel tele volt táskája ,
Sebesen-béfuta hozzám *Szakoltzára* ,
Morva' szélén fekvő Hazánk' határára.
Szolltt : jövők a' *Szinyva* nagy víznek partjáról ,
Pintzékkal meg-rakott *Avasnak* allyáról ;

Mellynek ellenében *Tetem-vár* hegye áll,

Hol a' három fára sok holló, 's varju száll.
E' két högy' völgyében fekszik Miskoltz Város,

Mellybén szép Nemesség lakik, 's Görög áros.
Innét küldött hozzád egy Úri Barátod,

Ezen leveléből, hogy szeret, meg-látod.
A' levelet mindjárt kezembe nyújtotta,

Mellyet el-olvasván, szívem' fel-gyújtotta
Hason-szeretetnek viszonyozására;

De ezen Barátom érdemes-is arra.
Levele' más lapját a' mint fordítottam,

Hogy versek volnának azon, sajdítottam:
Olvasván azokat, mint bálvány, úgy álltam,

Mivel szépségeket azoknak tsudáltam;
Annyival-is inkább, hogy azok' *Authora*

Tizenkét esztendő, nem régi, még korá.
Fel kiálték itten: *Apolló' Muzsái!*

Helicon' högyének koszorús *Nymphái!*
E' Nevendék miként jutott közitekbe?

Mikor vették be szent seregetekbe?

Oh! kérlek, tegyetek borostyánt fejére:

Mert ha szemet vettek munkált remekére,
Majd meg-esméritek, hogy Társaságtokra

Érdemes ő szintűgy Ti szent lakástokra.

Hallgassatok az ő lantjának hangjára!

Egy drága Asszonyság' Nevének napjára;
Azon melly gyönyörű ékes verseket vert,
Mellyért-is mindennél nagy ditséretet nyert.

Méltán-is: mert ő még *Poéták* közt zsenge,

Tehetsége még is erős, és nem gyenge.

Azért verseimet hozzája fordítom,

Nem veszi rossz néven, ha így meg-szollítom
Nevendék jó Ifjú! én kedyes András-kám!

Te léssz ezentúl az én *Poétátskám*.

Tellyes örömömben akkor fogok lenni,

A' mikor verseket tőled fogok venni.

Mert olly kellemetes azoknak folyása,

Mint a' madarkáknak tavaszkor hangzása.

Melly verseket írtál *Katalin'* napjára,

Voltak agg-szívemnek megvidítésára.

Meg-is ujjúlt tőlök hervadozó él'tem:

Mert hogy énekelne kék tziakő azt véltem.

Verseimet már itt' én azzal bé-zárom

Hogy válasz-verseid' verseimre várom.

Tudd: jobban szeretlek Téged' Apánál-is

Gróf Gvadányi József Lovas Generális.

V Á L A S Z.

Nagyságod' levelét, a' mellyet írtt, vettem,
'S hogy tsekély munkámat látta, meg-értettem;
Meg nem hálálhatom, hogy meg nem utálta,
Sőt még, a' mi nagyobb, azokat tsodálta.
Meg kérdezte a' szent *Apolló' Muzsáit*,
Helicon' högyének koszorús *Nympháit*,
Hogy vallyon mi módon jutottam hozzájok?
Nem tudom féltekben mit rebegett szájok.
Noha már azok-is reszkedtek szollani,
Mivel hogy úgy-is volt, azt meg kell vallani.
Vaj' hát én mi módon irjam meg a' választ?
Ha tsak majd *Apolló* magának nem választ.

Igaz, a' Múzsákhoz, hogy még nem rég' mentem,
Azért ha hibázok, magam' nem is mentem.
De még-is hogy merjek írni olly nagy Úrnak,
Ki már régen hallja hangját a' Lant-húrnak.
A' ki a' *Helicon*', 's *Parnassus*' tetejét
Bé járta, 's *Apolló* koszorúzta fejét.
Hidje-el Nagyságod, annyira örülök,
Hogy minden gondoktól éppen ki-ürülök.
Örüljön a' Gróf-is, 's egész Háza' népe,
Hogy az új Esztendő' elejére lépe;
'S érje-el a' jövő *Seculumnak* végét,
A' nélkül hogy lássa rút kegyetlenségét.
Ez új Esztendővel *Pallás* olaj-ággal
Jöjjön el, 's tegyen jól az egész világgal.
Kiváltképpen pedig e' kitsiny Hazánkkal,
Bajjal, 's fáradtsággal szerzett kis Honnyunkkal,
Hartzolni *Márs* népünk' többé ne kívánja;
Hanem fegyvereit a' tengerbe hánýja.
A' *Gigások* azon gyilkos fegyvereket,
A' mellyek annyi sok ezer embereket

Meg-öltek, hányják bé iszonyú kövekkel,
 Pélion, és Ossa, 's Rhodope högyekkel.
Hogy így tsendességben töltvén életünket,
 Boldogúl várhassuk utólsó végünket.
Továbbá maradok én is, és pedig nem más
 A' Grófnak szolgálja holtig Donits András.

II.

A' tegnapi posta nagy trombitálással

Jött-bé Városunkba, 's korbáts-tsattogással;
Szironytól deres volt mind baj'sza, mind haja,

A' hó-fúvásokkal, monda, volt sok baja:
Mert ezek között lova nem lépett, de úszott,
Fagyos hó-halmokról farán sokszor tsúszott.
Dedergett, és fázott, mivel jött ő éjjel.

Azért-is jól tartám őt' boszorkány-téjjel.
Erre válaszodat kezembe nyújtotta,

Mindjárt-is öröm-tűz szívemet gyújtotta.
Olvasván verseid', hidd, most-is tsudáltam,
Gondolkodva, 's mintegy mereven álltam.

Hogy te ilyen gyenge, és iffiú korban,
Bár melly *Poétákkal* ülhetsz már egy sorban.
Ülhetsz: mert meg-vallom, verseid ékesek,
'S az azokban leg-szebb, hogy természetesek.
Tám még mikor Anyád böltsődben pólyázott,
Már akkor *Apolló* téged' fel-ruházott
E' szép tudománnyal, 's *Múzsái* Czéhébe.
Bé-vett, 's bé-avatott azok' seregébe.
Gyakoroljad, kérlek, ezen szép tudományt,
És betsüld meg úgy mint Isteni adományt:
Mert nagyon hajlandó erre természeted,
Nagy te *Poésisi vénád*, 's tüzes eszed.
Mind ezekkel bírván sokra 'fogsz te menni,
Első *Poétája* fogsz Hazánknak lenni.
Mivel a' verselés nagy tulajdonságod,
Méltán tsudálhatom bátortalanságod'.
Mert írod: hogy nem mersz olly nagy *Poétának*
Mint én vagyok; ki már régen *Minervának*
Fia lettem; írni verses leveleket,
Mert cbben nem tettél még olly lépéseket,

Mint én; kit *Apolló* fel-borostyányozott,
És szent Oltárához kézen fogva hozott:
Ki annyszor hágtam *Parnassusnak* högyét,
Lantomnak hangjával bé-töltém e' Megyét.
Óh kedves Andriskám! ezek rég' el-multak,
Sokszor fák' leveli azóta le hulltak.
Még akkor a' nyúl-is a' földön szaladott,
Tekenős békánál tovább-is haladott;
A' midőn én jártam *Parnassusnak* uttyát,
Hárs-fa-héj tsónakkal meringéltem kuttyát.
Fejemen *Laurusom* immár el-hervadott,
Tüzem el-aludt, vénám el-lankadott:
Már mostan hattyú-szín borította fejemet,
Vénség' barázdái rántzolja képemet.
Az illy agg *Poéta* olly, mint a' Pap' lova,
Melly ki-dültt a' hámbol, 's nem mehet sehova.
Ha egyszer a' Vénség aztat körül veszi,
Még nyerítését-is lassu hanggal teszi.
Én-is már verseket gyengéket munkálok,
Mint a' vén hegedűs már tsak kontrahálok.

Szegen függ lantom-is, aztat a' szú fúrja,
El van szakadozva annak minden húrja.
Néked engedem én már az elsőséget,
De ajánlom ezzel én a' mérészséget.
Légy bátor, és bátran versellyél-is velem,
Mert verselésedben kedv-töltésem' lelem.
Köszönöm azonban nagy szívűségedet,
Ez új Esztendőre tett üdvözlésedet.
Istennek áldása te reád-is szálljon,
A' szerentse mindég melletted *stráxsálljon*.
Békességet kívánsz: jó volna, ha volna!
Ha *Mars* trombitája többé már nem szollna;
De híre sints ennek; nints leg-kisebb nyoma,
Későn záródik-bé *Jánusnak* temploma.
Hanem jó Andriskám! jelen van a' Farsang,
Más nem-is hallatik, hanem muzsika hang,
Itten férjhez viszik a' sok Tót Lyánkákat,
Fújják kegyetlenül a' fúvós dudákat;
Úgy bögg a' gordója, mint mormol a' medve,
Ugrik a' Tót Legény, mert mindég van kedve.

Hát te a' Fársángot, Andriskám, mint töltöd ?
Tám mindég pénzedet a' Bálokra költöd ?
Vagy-is menyegzőkben gyakran vőfélykedel,
Lármás bokrétával tántzolsz, 's legénykedel ?
Tudom függ-le arról kukoritzás sarlang,
Mert a' lakodalom így ékes, 's a' farsang,
Kérlek, mindenekről engem' tudósítsál
És szeretetedre tovább-is búzdítsál.

Gróf Gvadányi.

V Á L A S Z.

Tegnap hogy ki mentem *recreationa*,
Az itt közel fekvő Elő-ér folyóra;
Egy embert távolról láttam felém jönni,
Még messze volt, mikor már kezdett köszönni.
Hát *Mercurius* volt; ki nem jött, de szállott,
És mihelyt hozzám ért, előttem meg-állott:
Azzal egy levelet a' kezembe ada,
A' mellyen-is szívem mindjárt fel-gyúlada:
Mert látván Nagyságod' verseit, 's írását,
Ki-nem fejezhetem azok' tsudállását.
Azon tsudálkoztam pedig kiváltképpen,
Hogy mint tud Nagyságod verselni olly szépen?

És ezen levelet mintegy meg-öleltem,
S' ékes rendjeiben két szemem' legeltem:
Mert azok olly igen szívre hatók voltak,
Hogy majd fel-ébredtek reájok a' holtak.
Orpheus azokat ha hallotta volna,
Már azólta az ő muzsikája szollna.
Ha szinte fogy-is már Nagyságod' ereje,
'S kezd hattyú szint venni borostyános feje;
Ha kezd-is lankadni tüze, 's *vénája*,
Még sints *Apollónak* most ollyan *Muzsája*.
Mert folynak versei, mint *Pegazus'* kúttya,
Soha sem volt, 's most sints akadályos úttya.
De hiszen, mit téssen az én tsevegésem,
Szajkóhoz hasonló tsekély ditsérésem;
Holott még penna sints, a' melly azt leírja,
Nints elme, a' melly azt meg-tartani bírja.
Nintsen a' Nagyságod *virtusinak* száma,
A' mellyeket régen el-hírjesztett *Fáma*.
Itt' pedig a' mi a' Farsangot illeti,
Sok szép magyar *Lyánka* pártáját le-veti.

'S bodrozott fejkötőt tévén a' fejére,
 Úgy megy a' *Himentől* ki-rendelt helyére.
Divattyában vagyon *Bachus'* áldozattya,
 És sokba nyilat lő a' *Venus'* kis fattya.
Sok szűzek áldaznak *Hímen* oltaránál,
 Kik közzül némellyek szebbek a' rózsánál.
Azután a' *Czéhek* tartják a' Bálakat,
 A' Mester-Legények mulattyák magokat;
Tántzra viszik a' szép gyenge szűzetskéket,
 És a' még nem régi ifjú menyetskéket,
Egy szóval minden nap' a' bált váltják bálók,
 De biz' én azokban soha sem ugrálok:
Hanem ide haza mulatom magamat,
 Flótán billegtetem mind a' hat ujjomat,
Farsangi napjaim' tehát én így töltöm
 A' mi kis pénzem van, senkire sem költöm.
Ezek után vagyok holtig tisztelője,
 Tehetségem szerint a' Gróf' követője.

Donits András.

III.

Verses válaszodat éppen akkor vettem,
A' midőn farsangi lelkes fánkot ettem:
Mert egy nemes Úrfi hitt lakodalmára,
Attya jó Barátom, el-is-mentem arra.
Gazdag ebédjénél sok ilyen csemege
Vala, úgy mint: Rétes, Béles és Csörège.
Úri Vendégeknek igen nagy volt száma,
Sok Magyar Gavallér volt itt', és sok Dáma.
Új Magyarok voltak itt' a' Muzsikusok,
Galantháról valók, kiknek nintsen mások.

Nem esmérlik ugyan a' *Partest*, sem *Kótát*,
Még-is úgy meg-vonnyák mindenféle nótát,
Hogy a' fél-holtat-is ezek fel-élesztik,
És el-aludt tűzét ismét fel-gerjesztik.
Szebb-is volt hallgatni nóta-fájok hangját,
Mint a' Görömbölyi Oroszok' harangát;
Folyt a' tántz, hogy szintúgy a' palota rengett.
Gavallérok' lábán a' sarkantyú pengett.
Minden Dáma kénnyel lépését ejtette,
A' pádimentumot fátyola seprette,
A' kis-Asszonykák-is farokkal szitáltak,
Többet-is tántzoltak, mint ültek, vagy álltak;
Majd minden öregnek tántzolni jött kedve,
Mert fel-ébresztette *Bachusnak* a' nedve.
Én-is, bár vén vagyok, kínálást nem vártam,
Egy szürke Baráttal kozák tántzot jártam;
Ugorván úgy kongott kalapodiája,
Mint hárs-fából csinált Oláhok' Tokája.
Irod: Miskoltzon-is volt sok lakodalom,
Mellyekben Menyetskék, 's Szűzek, mint szél-malom

Úgy forgottak, 's jártak a' Kállói kettőt,
Éppen nem kéméllték a' veres tzipellőt.

De egy Meny-Asszonyt-is, hogy te nem forgattál,
Inkább addig flótán otthon furugláltál.

Dámon gödölyéit midőn legeltette,
Arcádnak hegyein szinte eztet tette.

Én nem ditsérhetem, meg botsáss, a' tettet',
A' meny-asszonyokat hogy így meg vetetted;

Mert egy Iffúnak mindent meg kell tenni,
Főképp' ha farsang van; tántzba-is kell menni,
Másképpen azt mondják, hogy tsak mozgol, 's nem élsz,
'S nyájas Társaságtól mint egy vad ember félsz.

A' búzma Iffiat senki sem szereti,
A' világ komornak tartja, és meg-veti.

Vig kompániában meg-ne-vonnyad magad',
Mértéktetes tántztól tested' meg-ne-tagadd :

Hogy ha tórban lészel, ott' mutass bánatot,
A' melly a' megholtért szívedbe bé hatott.

Szóval: betsületes emberek mit tesznek,
Te-is azt tedd; hidd-el, úgy kedvekbe vesznek.

Örvendek azonban hogy *Examenedet a)*

Úgy végzéd, hogy minden meg-dítsért tégedet;
Igyekezz Donitskám többször-is ezt tenni,

Tudományok által, hidd, sokra fogsz menni.
Mutathatnék néked sok olly embereket,

Kik porban hevervén ették kenyereket,
Tudományok által annyira fel-mentek,

Hogy közzüllők sokat Püspöknek fel-kentek.
Sok pedig Báró, Gróf, és még Hertzeg-is lett,
Most fényes asztalt tart, rég' tsak vakarót ett.
Sok datzos paripán ül, és Generális,

Ki alább-való vólt béres szolgánál-is.
A' Tudományokat tehát gyakorollyad,

Ki-tett példáimat te jól meg-fontollyad.
Végre arra kérlek, írv nékem újságot,
Miskoltzon mint zárták-bé a' vigasságot?

a) *A' Leveleket nem nékem titulálta; hanem egy derek Emberek, ki azután adta által nékem, és ez az Úr írta meg az Examenben való magamviselését.*

Hány agg-Legény húzott tőket maga után?

A' kik is korokban vannak már dél-után.

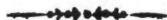
Hány olly Leánynak nőtt fejébe a' párta,

A' kinek a' vénség, 's e' sző: *nem szép!* ártá?

Te feleteted' ezekről el-várom

'S hogy szeretlek, azzal verseim' bé zárom.

Gr. Gv. József.

*Ezen Levélre való válasz el-veszett a'
postán., és idő haladva ezt írtam.*

Nem tudom, mint kezdjem ezen Levelemet,
Mivel sok sebes nyíl sebheti szívemet :
Meg-vallom, el-úntam már válaszát várni,
'S hijjába a' posta' ablakára járni.
És onnan mindenkor : *Nints!* szóval meg-térni,
'S magamnak a' jövő Póstán : *Lesz!* ígérni.
Gondoltam : hogy talán az ágy' fenekére
Nyomták a' nyavalyák, vagy élte' végére
Jutott, hogy illy hosszú pórázra nyújtotta
Válasszát ; de az Úr meg szabadította.

Nagyságodat éppen az a' tűz égette,

A' melly engem', mivel azt észre nem vette,
Hogy minden bizonnyal a' Pósta hibázott,

És így hát, a' hol én, a' Gróf-is ott' fázott.
Méltóságos Uram! én azt nem tsudáлом;

Mert a' mint a' régi könyvekben találom;
Mercurius gyakran mondotta *Májának*,

Szülő, és nevelő kedves Dajkájának;
Hogy már alig győzi azt a' súlyos terhet,

A' mellyet míg tsak él, ki sem-is heverhet:
Égen, a' Pokolban, és a' földön széjjel

Szüntelen járni kell mind nappal mind éjjel.
Meg-lehet, levelem' hogy el-tévesztette,

Vagy talám az úton el-is veszítette,
Itt' már nem borítják havak a' térséget,

A' napnak melege úgy sűt, szint' úgy éget;
A' zöldfü högyetskéek mutatják magokat,

A' högyek' tetején-is már virágokat
Plántálgat szép *Flóra* az egész térségen,

Látván, hogy már *Tlán* vígan jár az égen.

Innet tova kikirts virágokat szedünk,

A' kerti szőlőkben nyitunk, már nem fedünk.

Mert a' kellemetes Tavasz el-érkezett,

És gyász köntöséből az idő vetkezett.

A zöld levelektől meg-fosztatott ágak,

Kezdenek, szépülni, 's nőni a' virágok.

Bimbókat-is hoznak immár nem sokára,

'S minden teremtésnek gyümölcstől számára.

Már a' mezőn kívül lehet sétálgatni,

És a' halmotskákon hasmánt tanulgatni;

Tavaszi bokrétát kalap mellé tenni,

Galamb-begy, 's túrbolyát peccsenyével enni.

Pomóna-is sétál az Erdők' bértzein,

Nyeseget a' szilvás', 's az erdők' szélein.

A' meg-száradt plántát ki-írtja, 's helyére

Mást tesz, hogy gyümölcstől hozzon idejére,

A' szántó-vető-is mély barázdát forgat,

'S a' bő aratásért izzadtságot tsorgat.

Hogy a' búza kassát meg-töltse Ősz tájon,

Bora', és búzája' birásába száljon.

Barmai' számára kazal-szénát takar,
És ezekből el-ád annyit, mennyit akar.
A' szőlő högyekre mennek a' kapások,
Nyitni, és mettszeni a' sok jó munkások,
A' tavaszi időn örömmel dolgoznak,
Bízzván szőlőkben, hogy sok termést hoznak.
Egy szóval: mindenek tsak tavaszt mutatnak,
A' mellyen a' Múzsák szívből vígadhatnak,
Múzsám! vetkezd-le már téli köntösödet,
Mivel a' szép tavasz hívogat tégedet:
Mutogattya *Flóra* királyi székedet,
A' *Pinduson* mellyet eddig a' hó fedett,
Ki-engedt *Pegaxus'* arany-szín forrása,
Mellynek e' világon sehol sintsen mássa:
Apró a' fővennye, valamint a' kása,
Füvel van bé-nőve végig a' folyása.
Méltóságos Uram! mi-is hát vígadjunk,
És bölts Teremtőknek azért hálát adjunk:
Hogy mind a' kettőknek érni megengedte
E' szép ki-keletet, 's éltünk' el nem vette.

Az a' Mindenható, 's mindent-tudó Fölség,
Kinek hatalmában van a' Föld, és az Ég;
Az a' Mindenható, és imádandó Lélek,
Kit mindég tisztetek, valamедdig élek.
Az meg-kegyelmezett mind kettőnk' éltének,
És minden most élő, 's hív teremtésének.
Hogy az ó századnak még az utólyának
Lehessünk nézői, 's az uj tavasszának.
Kedves Grófom! *absz!* hogy restelnék írni,
Sőt inkább még tsak egy pennát fogok bírni,
És még ts akegy tsepp vér fog folyni erebben,
'S verni, mint az óra, egyenes szivemben.
Mind addig verselni soha meg nem szűnők,
Ez árnyék világból ha tsak el nem tűnők.

Donits András.

IV.

Nevendék jó Ifjú!

A' má! póstával vévén Leveledet ,

Már tunyának lenni nem tartlak tégedet ;

Válaszodat hogy a' pósta el nem hozta,

E' hibát rendetlen futása okozta.

Gyakran a' Póstákon az *Expeditorok*

Gondatlanek, főképp' ha iffiú korok.

Ők a' Leveleket tél-túl vetik, 's hánnyák,

Kiknekszollnak, hogy ha nem veszik, nem bánnyák.

Igy Leveled könnyen el téveledhetett ,

'S illy gondolatokba engemet ejthetett :

Hogy tám *Apollótól* immár el-pártoltál ,

Hymen oltárához pároddal állottál.

Vagy a' verselésre te már reá úntal,

Vagy meg-betegedvén, vég-képpen el-húntál,
De a' múlt póstával vévén Leveledet,

Látom, hogy rabságra nem adtad szívedet.

Hanem a' Múzsáknak szűz társaságában

Élvén, mulatozol azoknak számában.

És hogy te' napjaid folynak egésséggel,

Nem bajlódik tested kínzó betegséggel.

Én, kedves Donitskám! az egész Fársángot

Ágyomban töltöttem, és muzsika hangot

Nem hallottam: mivel olyan beteg voltam,

Hogy már az Ég' szélén szent Péterrel szolltam.

De annak kapuját ő meg-nem nyitotta,

Hanem nagy haraggal ezeket mondotta:

Menny vissza! mert többet kell még imádkoznod,

Nem mindég kandallód előtt dohányoznod,

Több érdemeket kell még e' földön tenned,

Huszár bajtársidhoz úgy lehet bé-menned.

Még a' kakassa-is reám berzeszkedett,

Hogy majd jól meg-rugdos, mellém ereszkedett.

Péter' szavaira pirulva megtértem,

Régi lak-helyembe Szakoltzára értem.

Itt' mindjárt magamhoz hivattam a' *Doctor't*,

Ki megint bé-adott hat *dosis* bűdös port.

Zöld karikákat hányt a' szemem ezektől,

Mert mindég irtóztam az Orvos szerektől.

Ezek mellett fogott szoros *Diaetára*

Mert a' Kolosvári, 's Hajdu-káposztára

Nézni se engedett, téhen húst se egyek,

Mondá, és *contentus suppal*, 's *Thével* legyek.

Magyar gyomor pedig ezeket meg-veti,

Tsak a' fent írtakat, bort, 's bosport szereti.

Isten után engem' még-is meg gyógyított,

Diaeta alol-is fel-szabadított.

De olly gyenge voltam én sok napok alatt,

Hogy ízetlen vala számban minden falat.

Mint a' verő-költő bogár, úgy lézengtem,

'S mint a' tavaszi légy, ha szólltam, úgy zengtem.

Ugyantsak naponként én jobbskán lettem,

Gulyás húst-is ollykor jó ízűen ettem.

A' kandallóm előtt is dohányozgattam:

Vagy-is kukoritzát abban pattogtattam:

Mert nem olvashattam, nem-is verselhettem,

Hanem ilyen könnyű munkákat tehettem.

Még most-is az eröm igazán meg-nem tért,

Bár bennem a' *Doctor* meg-tisztítá a' vért.

De talám a' ki-nyílt tavasznak zsengéi,

Sáss-hagyma, Laboda, Sóska, 's több gyengéi,

Úgy mint: a' baraboly, 's most szívárgó nyír-víz,

A' mellyekben vagyon meg-erősítő íz,

Meg-adják erőmet, majd legénykedhetem;

Szű ette lantomat megint pengethetem:

Mert a' békeségnek viritt olaj-fája,

Nem izzad vért a' *Pó*, 's *Rajna* vizek tájja.

Tudva vagyon, ha *Mársnak* ágyúi morognak,

Gyilkoló fegyverrel flai forognak:

A' Muzsák mindenkor meg-szoktak némúlni,

Nem nézhetvén ember-társaikat húlui.

Most mivel *Janusnak* templomait bé-zárták,

Békeség kötődött, a' mint mindefek várták.

Fel-bitzeghetek a' *Parnassus'* högyére,

A' Múzsáknak szentelt ditső lak-helyére.

Meg-engedik tám, hogy köztök mulathassak,

Gödölyét *Phébus*nak ottan áldozhassak.

Oh de jaj! Donitskám, e' szem-pillantásban,

A' szívem kezd lenni nagy szorongatásban:

Mivel a' mint hallom, *Fáma* azt hirdeti:

Hogy *Márs* Vitézeit meg öszve gyűjteti.

Vezetni kívánja a' vér' mezejére,

Borostyánt fog tenni mindenik' fejére;

Muselmányok ellen fogná őket vinni,

E' szándékát könnyen el-is lehet hinni.

Mert a' *Frantzok* velünk most eggyet értenek,

A' Csalmások ellen ők kénszerítenek,

A' hatalmas *Moskva Czárt*-is fel-ültették;

Hogy ő-is ellenek lészen, el-végzették.

Ha igaz, remegni fog Konstantzinápoly,

Nándorfejérvára, és Adrionápoly. —

Oh! de meddig fog még folyni emberi vér?

Állandó békeesség közinkbe mikor tér?

Tám a' végső napok már most következnek,
Mert Nemzetek egymás ellen fegyverkeznek.
Szenvedjük békével Istennek tsapását,
Meg-szünteti, látván éltünk' jobbulását,
Én mint *Invalidus Márst* nem követhetem,
Mert már paripára magam nem vethetem.
Tsak házamban fogok a' sutban szuszogni,
Mikor *vénám* cred, verseléshez fogni.
Te se fogsz, Donitskám! tudom, kardot kötni,
Mert fájna, ha Jantsár meg találna döfni.
Jobb-is Apollónak füstölni oltárát,
Mint veszedelmek közt víni Belgrád' várát.
Így sértetlen marad Miskoltzon életed,
Én pedig óhajtva várom feleleted'.

Gróf Gvadányi.

MÉLTÓSÁGOS GRÓF, ÉS GENERÁLIS!

Örülök, hogy a' *Styx*' partjáról meg-tére,
A' szép, 's kies *Pindus* högynek tetejére
'S az új kikelettel meg újjúlt élete,
Mellyet kevésbe múlt, hogy el-nem vete.
Mikor a' mennyország' ajtaján zörgetett,
De Pétertől kapott nem várt feleletet.
Tudta azt Szent Péter, hogy illy derék Finak
Mint Nagyságod, 's olyan áldott Hazafinak,
Vétek lett volna még innen el-költözni,
'S földi ruha helyett: mennyeit öltözni;

A' Múzsáktól olyan véletlen megválni,
Kikhez nem lehetett volna többé szállni;
Sem vélek nyájasan együtt mulatgatni,
'S kedves muzsikájok' hangjait hallgatni:
Sem *Pegazus'* kutját vélek meringélni,
Sem több víg napokat közöttök szemlélni.
Azon örülhetünk, hogy a' '*Frantz* népünket,
Nem pusztítja többé kedves Nemzetünket:
Nem szegez ágyúkat már többé ellene,
Mellyek lyukainak népünk néki mene.
De szerencsétlenül: mert hűlt, mint a' kéve,
Több el-esett mint az Újságban volt téve.
Mikor már meg-szüntek a' nagy vér-ontások,
El-lepték a' mezőt a' holt test rakások:
Az emberi vérből folyó vizek lettek,
Mellyek Német, Magyar, 's *Frantz* vérből eredtek.
E' képpen áldoztak *Márs* Isten' oltárán,
Ama' híres *Róma'*, 's *Rajna'* határán.
El-esett ott' sok szép magzatoknak Attya,
Melly hír az árváknak szíveket szaggattya.

Sok özvegy még most-is férjét haza várja,
Mert egyedül férje vala kintses tárja.
Alig éltek edgyütt négy nap' vagy egy hétig,
El-vitték, 's azolta várja örökkétig.
Más Atya árvákat bízott Hitvesére,
Hogy az árvák' ügyét vegye jól szívére :
Biztatta, hogy meg-fog-térni nem sokára,
Érdem-koszorúját fűzven homlokára.
És azolta várja az az árva sereg,
Melly kedves dajkáján szüntelen kesereg.
De vége van immár a' nagy tsatázásnak,
A' viadal' helyén többet sírt nem ásnak.
Sött itt' az a' hír kezd szárnyakon' repdesni,
Hogy a' Törököt sem fogjuk meg-keresni ;
Hanem ide haza tsendességben élni,
Sem Török, sem Frantztól többé már nem félni.
Nem fogjuk rontani Belgrádnak várát ;
Sem pusztítani Török-Országnak határát.
Adná az Úr Isten, hogy már valahára
Lenne az emberi vérnek betse, 's ára !

Boldog az a' Haza, a' mely tsendességben,
Él, 's szomszédjalval vagyon békességben!
Nem-fél, hogy el-pusztúl a' sok hadak miatt:
Nem készít a' hadra száz ezer ifflat.
Nem rak áldozatot a' Márs' oltárára,
A' mely a' Hazának szolgál nagy kárára.
Mert a' szöllők, rétek, munkátlan maradnak,
A' következése 'ez a' véres hadnak.
Kedves Grófom! itten azt a' hírt terjesztik,
Hogy a' Németeket mind haza eresztik;
És egész táborunk le teszi fegyverét,
A' mellyel sok Frantznak meg-nyitotta erét.
Nem fognak már többet kardot köszörűlni,
'S a' Márs' mezejére csoportosan gyűlni:
Mert *Pallás* olaj-fát ültetett számokra,
Mikor *Márs* koszorút fűzött homlokokra.
És már bé-is zárták a' *Jánus'* templomát,
Megvetvén az áldott frigy' *fundamentomát*;
Új Század, új Tavasz, új a' Békesség-is,
E' három újságon örül még az Ég-is.

És így ha bé-fedez győzhetetlen Ég-is,
 Úgy soha sem árthat ezer ellenség-is.
Így boldogok lesznek Átilla' magzati,
 A' kik győzhetetlen Mársnak a' fajzati.
A' kikben még most-is az Ősi vér forog:
 Mert hazája mellett veréjtéke tsorog;
Sött kész Hazájáért vérét-is ontani
 Ellenségeinek rendjeit bontani.

Őrizze meg, kérem, maga' egészségét
 Hogy el-kerülhesse a' betegség' végét:
A' betegség' végét, az az: azt a' halált,
 Melly miatt a' minap az Ég' ajtaján ált.
És hogy már szent Pétert többet ne búsítsa,
 Sem pedig magára meg-ne haragítsa;
Mert soha bé-nem fog tölle eresztetni,
 Hanem örökösen ki-fog rekesztetni.

Tehát a' mit Péter mondott, azt kövesse,
'S mint hogy jót tanátsolt, tehát meg ne-vesse:
Úgy a' Menny-Országba fog Nagyságod menni,
A' hol nem sokára edgyütt fogunk lenni.
Ott'-is a' Parnassus' högyén fogunk üllni;
Hová minden Muzsák öszve fognak gyűlni.

Donits András.

V.

Ne vendék jó Ifjú!

Leveledet vévén, kettős örömdet

Olvasom én abban, a' melly te szívedet

Úgy meg-vigasztalta, hogy *Bagosi Miskát*

Kénszeríteni fogod húzni a' nóta-fát.

Örömd' okának azt allítod lenni,

Hogy a' *Stix'* partyáról vissza tudtam menni.

És a' ki-kelettel meg-újult életem,

Igy a' Muzsák között majd leszen keletem. —

Oh kedves Donitskám! én mindég kerültem

A' *Stix'* vize' partyát, belé sem merültem;

Sem pedig gyalommal benne nem halásztam,
Sem ketske-rákokat benne nem horgásztam;
Mert akármelly forró párlug úgy nem éget,
Mint ez, 's mindennek okoz kínos véget;
Nekem kedvem sem jött eddig, hogy megsúljek:
'S *Cháron*' hajójába mulatságból űljek:
Nem-is tértem vissza én annak partjáról,
Hanem *Elizium*' gyönyörű tájáról.
A' honnan engemet Péter el-kergetett,
Még jó, hogy bottyával meg-nem-egyengetett.
De felette nehéz vala vissza térnem,
Sok högyeket hágván Szakoltzára érnem.
Lábaimról a' két tsizmám le-szakadott,
Talpamba hol követs, hol tövis akadott,
Azokról le jövén, értem egy pusztára,
A' mellyen találtam egy Jnhász tanyára.
Kértem itt' a' Bátyót, hogy nálla hálhassak,
Nagyon fáradt lévén, hogy meg-nyugodhassak;
Szívesen látott ő, jól tartott urdával,
Édes zsenditzével, vajjal, 's ostsepkával.

Látta, hogy mezít-láb vagyok, 's sántikálok,

És lábaimon-is hogy nehezen állok.

Ő egy pár telekes botskort nékem adott:

És egy pár botost-is, 's illy szókra fakadott:

Ezen egy pár botost vond lábad' fejére,

Fűzd a' botskorokat ezek' tetejére;

Igy sokkal könnyebben útd' követheted,

És fájdalom nélkül honnyodat érheted.

Meg-köszöntem szépen ezen ajándékát,

Más napra virradván el-hagyám hajlékát.

Már valamennyire könnyebben mehettem,

És több mértföldeket hátra-is tehettem.

Egy faluba érvén, engem' mint *Desertort*

Meg fogtak, ittak-is már *Thaliámra* hord

A' Birák; és mindjárt lántzra-is vetettek,

Mellyik Regimentből szöktem-el? kérdettek;

Nevettem, 's hozzájok én e' képpen szolltam:

Én *Jerusalembe* bútsút jární voltam!

El-végezvén aztat, már most haza megyek,

Öreg napjaimban hogy békével legyek.

Nevem', 's *Characterem*' nékik jelentettem ,

A' mellyel én őket nagy buba ejtettem.

Mindjárt-is a' lántzot ők rólham le-vették ,

Vagyon e' *Passusom* ? még azt sem kérdették,
Nagyságoltak mindjárt , 's mindenképp' követtek.

És egy sült malatzot előmbe fel-tettek.

Kértek : egyek , és a' békesség' poharát

Költsem-el ő véllek , nem kívánnják árrát.

Ittam-is , ettem-is ; de igen keveset ,

Mert még reggel vala , semmi jól nem esett.

Kezet fogván velek , tőlők bútsut vettem ;

Mind addig utamat tovább-is követtem.

De tsak nyoltz hét múlva értem Szakoltzára ,

A' fejer högyeknek ké kellő allyára.

Már most nagy csendeszen házamban szuszogok ,

De hevertemben még-is ki-kullogok.

Nagyon gyönyörködök gyümöls oltványimban ,

Mindenféle szinnel nyiló virágimban.

A' világnak gyakran állhatatlansága

Jut eszembe róllok , tündér hiúsága.

Mert valamelly hamar virágim el-múlnak,
 Levelei egyszer ha földre le-hullnak;
Benne-is úgy múl-el minden, úgy találom,
 Mert az élet nem más, csak egy tündér álom.

El-hagyott útamra én megint készülök:

 De vagyon reménységem, a' mellyen örülök;
Hogy most Péter bé fog *Rekrutának* venni,
 'S a' Paraditsomban fog Kvártélyom lenni,
Nem-is vagyok én már e' világra való,
 Mert már vénebb vagyok, mint a' ki-mustrált ló.

Márstól, Bellonától már el-is bútsúztam,

 A' kiknek igájt sok ideig húztam.

Apollo, Minerva hasznom nem vehetik,

 Mivel én agg Múzsám nekik nem tetszhetik.

De méltán: mert mit-is szülhet egy vén elme?

 A' mellynek friss vértől nintsen segedelme?

A' ki négy kéz-láb-is *Parnassus'* högyére

 Nem mászhat, lantját sem verheti kedvére.

Azért ezektől-is vég bútsúmat veszem,

 Verselő pennámat kezemből le teszem.

De Donítskám ! hogy lásd te szívességemet ,
El-végzem veled-is levelezésemet.

Más ok, a' melly téged' örökre indított,
És a' melly szívedben nagyon meg vidított;
Az : hogy *Márs'* ágyúi már most meg némúltak,
Mellyek által sok száz Vitézek el-húlltak.
Igaz, hogy az árvák', 's özvegyeknek száma
Nagy lett, mivel *Márznak* nagy vala a' váma;
De nyertek borostyánt sokak homlokokra,
Fel-emeltettek nagy méltóságokra.
Nintsen-is szebb halál, mint Hitért, 's Hazáért
Meg-halni, 's kegyes, 's kedves királlyáért.
Nem csuda; hogy sokan sírhalomba léptek,
Mert az illy kertben illy virágot téptek.
Igaz, hogy szép élni csendes békességbe':
Mert a' haború ejt sokakat inségbe:
Ez a' kereskedést mindenkép' folytatja;
Kézi munkákat-is szorgalmaztatja.

Adja Isten, hogy e' soká virágozzon !

Hazánkra illy véres haborút ne hozzon.

De a' szomszédoknak mirigy irigysége,

Látván *Monárchánknak* hogy nagy tehetsége ;

Ritkán tartnak véle hosszas békességet,

És hamar felbontják a' szép egyességet.

Irod, a' Törökkel háborunk nem lészen,

Mert jó szomszéd,'s nekünk semmi kárt sem téssen.

Nem lesz, ha Urunknak engedik *Boszniát*,

Dalmatziát, 's ezzel , *Belgrádot*, *Serviát*.

Mert a' Frantzok nekik ezt *garantérozták*,

A' frigynek pontjait midőn ki dolgozták,

Egy' más Országról-is vagyon illy reménység,

A' mellyre segítse a' mennyei Felség.

De hallgatni fogok az illy mély dolgokról,

Szollyanak helyettem olly *Lelkek* azokról,

A' kik a' *Monárchák* trónussát strázsályák,

Országok' dolgait szemessen vizsgállyák,

Csak azt teszem még-ki, hogy ha állandó lesz

A' Békesség, és az emberi Nem nem vesz ;

Majd fel-fog tetszeni a' Muzsák' hajnala ,
Melly tíz esztendeig komor éjben vala.
A' *Parnassus* Hegye ködéből ki-derül ,
A' szent Sűzek' kara majd örömbe merül.
Hallatatni fog az énekek' zengése ,
Lantoknak hangzása , Muzsák' verselése.
Donitskám közikbe te is bátran állhatsz ,
És kedvedre vélek *Kankuriát* jádzhatsz.
Én az ilyenekre alkalmatlan lettem ,
Mivel mint pöfeteg gomba meg vénhedtem.
Tudom : szűlni fogtok ti sok remekeket ,
Örvendezni fogok vévén mind ezeket.

G. G.

NAGY MÉLTÓSÁGÚ GRÓF, ÉS GENERÁLIS!

Személye zálogát vévén csak el-hültem

Míg végig olvastam, csak nem el-kékültem:

Látván bucsuzását *Márs 's Apollótól*

Minden kotsin, szélen, és felhőn járótól.

A' *Muzsák'* Lak-helyét el-hagyni nem szánnya?

Holott *Apollónál* volt a' Tanítványa.

Pennáját ezentúl, mellyel írt, le teszi,

Lantját-is kezébe többet már nem veszi.

Ezt ugyan a' *Muzsák'* *Chorussa* gyászolja,

És szent *Apollónak* sírva panaszolja.

Hogy búcsuzik a' Gróf minden Istentől,
Kedves Barátitól, 's minden emberektől.
De, hiszem, mit tudok rajta csudálkozni,
Holott mindeneknek szükség meg-változni.
Valamik csak lenni kezdtek, mind el-múlnak,
A' fák' levelei módjára le-hullnak;
Testünk-is, mivel csak porból van, el-romlik,
A' porba, a' honnan fel-nőtt, vissza omlik.
Kivált már az éltes, idős, öreg testek
Romlanak, mivel már közelget el-estek.
Valamint a' gyümölts, addig míg éretlen,
Nehezen szakad-le, 's még akkor ízetlen.
Úgy hasonlóképpen az ifjabb emberek'
Testében erősbek az inak, 's az erek,
Ott' még minden kapsok erősen állanak,
'S magokhoz hasonló terhet ki-állanak;
Frissen forog a' vér az ér-csatornyákon,
Az isteni kézzel csinált barázdákon.
Éretlen gyümölcs ez, nem bántja gazdája,
Van elég, azért-is nem szorult reája.

Ha meg-érik, ezt-is tárházába teszi,
 'S a' mikor kell, onnét ismét elé veszi.
A' szántó-vető-is a' búza fejeket
 Zöldjében nem bántja, várván éréseket.
Ha meg-érnek pedig, fogad képeket,
 A' kik le-arassák tíz', húsz embereket.
Azután a' csürbe bé-takarittatja,
 És ki-csépelteti, vagy ki-nyomtattatja.
A' Gróf-is, mint Kristus' meg-ért gabonája,
 Készül, hogy idővel el-érjen hozzája.
Mivel ez a' világ' tündér javaival
 Meg-osal, hitegetvén szép ajánlásival.
Mi-is o' világot, mint ideig valót,
 Tündér javaival gyakorta meg-csalót,
El-haggyuk, és más jobb életet keresünk,
 Melly által a' pokol' tovább nem esünk.
E' világon csupán a' bujdosás' pusztája,
 'S a' meg-rögzött vétkek' heverő tanyája,
Nagyon ragaszkodni nem kell hát hozzája,
 Mert ki benne bizik, meg-pirul orczája.

— Szüntelen vándorlunk: állandó hely nintsen,
Mert az állandó hely tartatik bilincsen.
Azért kapunk mi-is a' mulandó kincsen,
Mert hatalmunk nincsen az örök kilincsen.
Én-is most Miskolczról Debreczenbe megyek,
Hogy bölcs Minervának tanítványa legyek.
Változom: mert mondám, hogy minden változó,
Az egy helybe való unalmat okozó,
A' Pallás' emlőjét ott' fogom én szívni,
'S megszorult sorsomban segítségül hívni.
Ott' fogok áldozni *Apollo'* oltárán,
Az étellel gazdag Debreczen határán.
'S ott'-is ha meg-únom sok ideig lenni,
Ismét majd idővel tovább fogok menni.
Majd addig bujdosom, addig tétovázok,
Addig járok, kelek, addig éjszakázok,
Hogy az *Elizeum'* kies mezejére
Reá botorkázom valaha végtére.
A' hol Nagyságodat már fogom találni,
És egymástól soha el-sem fogunk válni.

Ottan semmi rosszak eszünkbe nem jutnak,
Mivel onnan minden gonoszok el-futnak.
Nem leszen semmi szó a' mulandóságról,
El-felejtkezvén már régen e' világról.
Végetlen vígasság tölti bé szívünket,
Az öröm könny-cseppek áztatják szemünket.
Nem lesz semmi helye a' szomorúságnak.
Sem a' vérengző nagy háborúságnak,
Nem fogunk a' gondok' tengerén úszkálni,
A' száma nélkül való próbákat kiállni.
Hanem mind a' ketten a' szentek közt ülni,
És vélek örökkön örökké örülni.
Ezek így légyenek oda fel az égben
Kivánom, és munkám ebben marad végben.

D. A.

VI.

Ne vendék jó Ifjú!

Becszes leveledet most nem régen vévén,
A' miket írsz, mind jól meg-ítélvén;
Hogy el-tökélt szándékim' tudhassad,
És mint egy tükörben azokat láthassad.
Ime mind azokat előtted ki-teszem,
Mint határozott-meg mindeneket eszem:
Igaz, hogy én Márstól vég búcsumat vettem!
Mert zászlója alatt úgy meg-öregedtem,
Hogy ha csak csigával lovamnak hátára
Fel nem húznak, máskép' nem üllök fel-ára.

Lajtorján sem merek, mint padlásra menni,
Mert ha csak egy olda-lépést talál tenni,
Majd úgy le-zuhanok lajtorjámmal együtt,
Mint a' kit a' földre sebes menykő le-üt.
Igy kezem, vagy lábom könnyen ki-törhetne,
Senki-sem-is szánna, hanem ki-nevetne,
Hogy én úgy akarok paripám' hátára
Lajtorján' fel-mászni, mint a' dió fára.
Fiatal legyen az, ki *Mársot* szolgálja,
Erős, egészséges, másképp' ki nem állja,
Kemény szolgálatját a' vérnek' mezején,
Zöld borostyánt sem lát senki-is a' fején.
De még-is vég-képpen a' több Istenektől,
Kedves Barátimtól, és jó emberektől.
Addig nem búcsuzom, míg bennem a' lélek,
Jól-lehet lankadtam, 's mig agg-ember élek.
Mert az Isteneknek addig szolgálhatok,
Áldozatokat-is nekik még nyújthatok;
Míg ránczos bőrömet halál le-nem nyúzza
'S hideg rájárára aztat fel-nem húzza.

Igy hát *Apollónak* olykor szolgálhatok,

Áldozatot ugyan kövért nem adhatok

Néki: mert már vérem a' vénség fagylalja

És már *Musáimnak* vagyok csak az allja.

Az az: mikor egy kis ürességem lészen,

Doctor, 's Patikáros tőlem pénzt nem vészen,

Fogok akkor olyan versecskéket irni,

A' minő erővel fog az elmém bírni.

Nem-is vetem fejem' már hosszas munkára,

Mivel *Mars* juttatta erőmet fogytára.

Csak rövid dalokat fogok tehát verni

Lantomon, 's mint here, nem fogok heverni.

Kedves Barátimtól, és jó emberektől,

Vég búcsut nem vettem; tudván azt szentül,

Hogy ember embernek tartozik szolgálni,

Míglen sír-halmába teste nem fog-szállni.

Ez egy kereszténynek fő-kötelessége,

A' ki azt nem teszi, Isten' ellensége;

Fő képp a' ki míg él, el-haggya barátját;

Az emberiségnek ált-hágja korlátját;

Sőt egy igaz barát ezt nem-is teheti,
Mivel a' természet meg-nem engedheti.
Mert a' Barátságna*k* erősebb a' láncza,
Mint akár melly várnak kőből épült sáncza.
Nincs olly erő, a' melly e' lánczot fel-bontja,
Halál az, a' ki ezt végtére meg-rontja.
Mert mint magnes vonnya a' vasat magához,
Úgy köt egy Barátot e' láncz Barátjához.
Ki-is hagyhatná-el igaz 's hív Barátját,
Kit úgy kell becsülni, mint kincsét, sajátját?
Mert az igaz Barát szomorúságomban
Vigasztal, gyámolít nyomorúságomban.
Veszede*l*mek között tőlem ő el nem vál,
Ellenségeimnek bátran szemekbe száll.
Fene vad az, a' ki Barátját el-haggya,
Áldásit-is az Ég ilyenre nem adgya.
De kedves Donitskám ! értem leveledből,
Hogy verselő pennád le-tészed kezedből,
Mellyel Apollónak sok ízben áldoztál,
Engemet-is gyakran vidámságra hoztál.

Mert valahányszor csak verseidet vettem,
Mind annyiszor belső örömet érzettem.
Csudáltam azokban elméd' sebességét,
És természetessen folyó ékességét.
Méltó vagy, kerítse homlokodat *laurus*,
Sok százak előtt-is illet téged' e' *jus*.
Miskolczi Parnastól fogsz hát búcsut venni,
Felyebb *Classisokra* Debreczenbe menni.
Oh de nem szánod-é a' Miskolczi megyét,
Pincézekkel meg-rakott drága avas hegyét?
Mellyekben *Bakkusnak* élesztő *nectárja*
Bővebben van, mint foly színyva' vize' árja.
Debreczenben fogsz te inni csak kerti bort,
A' melly le-nem mossza az oskolai port,
Torkodról, és ettől nem-is bukol főre,
Mert jobb, 's erősb ennél a' Miskolczi löre,
Jobb lett volna menned Sáros Patakára
Az egész világon híres Hegy alljára.
E' vidékben vagyon *Bakkus Hauptkvartélja*,
Tokai városa az, mellyben áll kastélja.

Több városokban-is vagyon *Fabrikája* ,

Mellyben sajtoltatik *Malsasiája*.

Ez vele élőknek testét erősíti ,

Főkép' a' tanuló elmét élesíti.

Nagy előmenetelt tudományokban tesz ,

A' ki ebből vagy öt pintet gyomrába vesz.

De ha Patakra is szándékoznál menni ,

Tudom : te illy *Dosist* bé nem fognál venni.

Mert tulajdonságod a' mértékletesség ,

És kedves előtted a' józan egészség.

Menny hát Debreczenbe , Isten vezéreljen ,

Ottan mindenekben kívánt kedved telljen.

A' tudományokban olly lépéseket tégy ,

Kívánom , hogy hamar *Seniorrá*-is légy

Egyszer el-végezvén a' *Theológiát* ,

Mathesist , a' Görög , és Zsidó *Historiát* ,

Akademiákra javaslom , hogy menny-el ,

A' tudományoknak kut-fejét keresd-fel ,

Tanácslom , leg-inkább menny-el *Göttingába* ,

Ha tán ez messze van : tehát *Generába*.

Ott' nagy figyelemmel hallgass Tudósokat,

Igy kincset magaddal hozol vissza sokat.

Lehetsz-is idővel bár ha *Prédikátor*,

Lehetsz *Professor*-is, *Kántor*, avagy *Prókátor*.

A' mi több, fel-mehetsz *Vicze Ispánságra*,

Avagy-is falusi *Notariusságra*.

Végtére ajálak Isten' oltalmába,

Részesítsen téged' maga' sok javába.

Óhajtom, mindenkor légy jó egészségben,

Soha de ne légy sem bajban, sem inségben.

Gróf Gvadányi József,

Magyar Lovas Generális.

*Meg-halván a' nagy érdemü Gróf, bol-
dogúlt hamvait e' versekkel tisztelte-meg*
Donits András.

Oh gyászos esztendő! oh siralmas óra!
Mért adsz nekem okot a' jajgató szóra?
Mért öntéd-ki mérged' egy olly halandóra,
A' kihez soha sem találsz hasonlóra?
A' ki már még gyenge virágzó korában
Hely't állott az erős Vitézek sorában;
Élesre fent kardja villogván markában,
Halált osztogatott minden csapásában.

És az ő számtalan híres vitéz tette
 Őtet mindennek úgy meg-szerettette,
Hogy mindennek tetszett, 's annak felette,
 A' Generálisi polczra ültettette.
Azután mikor már öregséget ére,
 Ez a' Magyaroknak leg hívebb Vezére,
Lankadt tetemivel nyugodni nem tére,
 Hanem Apollónak ment tiszteletére.
Onnan a' közjónak munkálkodásába,
 Nyelvünk' 's tudományunk' gyarapításába,
Fogott, 's a' könyveknek ki-bocsátásába,
 Izzadozott a' bölcs Pallás' templomába,
Vélem-is gyakorta kívánt levelezni,
 'S az által magának örömet szerezni,
De nem győztem véle egy vizen evezni,
 Mert soha sem szokott volt késedelmezni.
De végre el-vészvén minden egészsége,
 Erőt vevén rajta erőtlensége,
Az ágyba szegezte súlyos betegsége,
 'S ennek nem sokára halál lett a' vége.

Oda hát egy vitéz Magyarok' védelme ,
Oda egy nyugodni nem tudó nagy elmé !
Oda a' *Pinduson* Lakók' fejedelme ,
Nem buzog már többé erántok szerelme.

Siratják , a' kik csak esmerték mindenek ,
Siratják a' Musák , Fél , 's Nagyobb Istenek ,
Sőt *Mars Apollóval* sírjához mentenek ,
És ott szemeikből záport öntöttek.

Kedves Hitvessének ragyogó lámpási
Lettenek két vizek' folyó fakadási ,
És az egymást érő könnyek' buzogási ,
Két sós tengereknek bő ki-áradási !

Oh ti *Elixéum'* szerencsés tagjai !
Oh Föld' száma nélkül boldog halottjai !
Oh sok ezer élők' üdvezült Attyai ,
Légyetek e' meg-holt Grófnak Barátjai !

Te föld ! viselj gondot e' Vitéz' testére
Addig , míg vissza megy por-eredetére :
Te pedig Ég ! ott' fenn vigyázz a' Lelkére
Tekintvén számtalan vitéz jó tettére.

**Te pedig nagy Lélek! nyugodjál csendességben,
Élj ott' vígan mindég a' nagy dicsőségben,
Beszéli a' többinek, hogy mit vittél végbe
E' földön, 's minket-is oda várj az Égbe.**

Pozsonyban, SCHMID ANTAL' betűjével.
